

(א) לקמן טו. (ב) ע"ש צ"מ
סד: (ג) סוטה מ"ח,
(ד) [לקמן טז, טז] וכן פשטי
במנתי,

תורה אור השלם

1. נשאר בעיר ששמה
ושאקה יבית שערי:
ישעיהו כ"ב

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה אקילקלמא
אשפה. י"ב וכן הוא במנתי.
דף ט"ז ע"א ובסוטה
דף י"ב ע"א:

גליון הש"ס

גמ' קס"ב בור ברשותו
חייב. ע"י לקמן דף ט"ז ע"ב
מוס' ד"ה הנ"מ:

מוסף רש"י

כהדיוט מדעת דמי.
שהקדש מונח למעול לכל
הכל ואין מוחה בידו
ורמנא אמר מלן מנתי
למעול ורמנא דיע ב"ב
(טז). וראשי יוכת שער.
לשון בית השאה מלן יושב
ומתוך כך שעריס מרקקס
שם ומנתי ומוסין את
שערי (סוטה טח). שד
הוא ושם שאיה מכתת
שעריס ומוסין בית שאן.
אדס דר צמכה (לקמן טז).
ביתא מיחבא יתיב. זה
הדר צמכה והנהו צמח
זה שהיה מושב צדוקים.
ימי. אלו חרס, כגון שהיה
צמחה שם ומשפין ספקיה
ממס (טח).

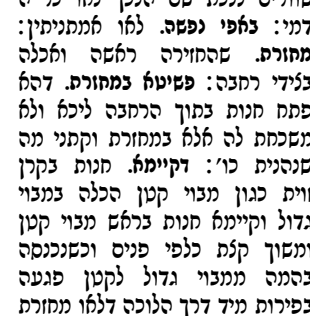
רבינו הגנאל

כהדיוט מדעת דמי, וחייב.
ובהדיוט שלא מדעת,
קיימי' לו חצר דלא
קיימי' לאורא פטור, שני
ושיאיה יוכת שער. השובר
בית מראובן ונמצא אותו
הבית כי לשמעני' הוא,
משלם הדר בו משהו
לבעול, וכן השובר בית
מבעלי העיר ומכצאו
בעלים משלם הדר ומכצאו
לבעול. והוא גברא דבנת
אפנדא אקילקלמא דיתמי
ואגביה רב נחמן לאפדניה
מיניה, להשתלם השכירות
דבנת. לימי' קסבר הדר
בחצר חבירו בלא דעתו
צריך להעלות שוכר. לא,
אלא משום דבעיקרא
קרמנאי' הו' יתיב בהווא
קילקלמא והו' יתיב
ליתמי' דבר מוטע, ואמי'
ליה ר' נחמן ויל פייסינו
ליתמי'. לא אשגח ביה,
ואגבא לאפנדא מיניה.
מנתי'. מעידי רחבה
משלמת מה שהיוקה. אמ'
רב ובמחורת, כגון שיש
נתיבות פתוחות בצדדין
שלהשות הרבים ויתיה
מהלכת ומחורת ראשה
והוטפת פניה מן הפתחים
ואוכלת. ושמואל אמ' אפי'
מחורת פטורה ומשלמת
מה שהיוקה, היכי משכחת
לה כגון דשכבה לרחבה
ואולה וקם בצידו רחבה.
ואותיב רב נחמן עליה
דרב ממנתי' מפתח החנות
משלמת מה שנתנה, מאי
לאו במחורת וקניי' מה
שנתנה אבל מה שהיוקה
לא, ופיקי' מנתי' הנות
דקיימי' זה פתח החנות
בקין זוית, כגון שהיה

אין לריך להעלות לו שוכר. ועוד אמר אבא מרי דהשוכר צית מרלוזון כו' ונמלאת בית של שמעון והוא שוכר מרלוזון מעלה שוכר לשמעון: פסטי. כלומר תרתי מילי קאמר דסתין אהדי דהאי דשכר צית שמעון מרלוזון הוה ליה דר צחצר שמעון שלא מדעת שמעון

וקאמר לריך להעלות לו שוכר ורישא קאמר אין לריך: הא דקיימא לאגרא. מעלה שוכר לשמעון דהוה ליה זה נהנה זה חסר: הדר צחצר חבירו. דלא קיימא לאגרא שלא מדעת אין לריך להעלות שוכר: שגאמר ושאיה יוכת שער. שד ששמו שאיה מכתת שער צית שאין צני אדס דרין צו והלכך זה שעמד צו ההנהו. לישנא אחרינא צית שהוא שאוי ויחד מלן אדס יוכת שער מוסיקין מכתתין אותו: צינא מוסא יסיב. צית שהוא מיושב צדית צני אדס יתיב ישובו קיים לפי שהרין צמכו רואין מה שהוא לריך ומתקנין אותו: דקמשהמט צו. צעל הצית צני צני ומינא שהיו עליו ומצו צמכו זה הלך ודר צו משום שאיה ליכא הואיל ומשתמין צו משום ציתא מיתבא איכא דלון זה ישוב זה שדר צו יפה עשה והנהו: אקילקלמא. (א) אשפה דממרגינן אקילקלמא מאשפות יריס אציון (סהלס קיג): קרמנאי. שם אומה. ל"א קדמונאי קדמוניס היו יושבין צו ומעליס שכר ליתומיס והוה ליה קיימא לאגרא: אמר רב ובמחורת. ראשה מרחצה לזידה של רחצה ואכלה פירות קמני מתניתין דמשלמת מה שהיוקה אע"ג דכולה קיימא צרצבה: פטורה. הואיל וגוף הבהמה קאי צרצבה לאורחה הוא להחזיר ראשה וכן צרה"ר היא: וקמה צנידי רחצה. שאין דרך שוריס ללכת שם הלכך לאו כרה"ר דמי: צאפי נפשה. לאו אמתניתין: מחורת. שהחורה ראשה ואכלה צנידי רחצה: פטורה במחורת. דהא פתח חנות צמוך רחצה ליכא ולא משכחת לה אלא במחורת וקמני מה שנהנית כו': דקיימא. חנות צקרן זוית כגון מצוי קטן הלה צמצי גדול וקיימא חנות צראש מצוי קטן ומשוך קצת כלפי פניס וכשנכנסה צהמה ממצוי גדול לקטן פגעה בצירות מיד דרך הלוכה דלאו מחורת

דמי: צאפי נפשה. לאו אמתניתין: מחורת. שהחורה ראשה ואכלה צנידי רחצה: פטורה במחורת. דהא פתח חנות צמוך רחצה ליכא ולא משכחת לה אלא במחורת וקמני מה שנהנית כו': דקיימא. חנות צקרן זוית כגון מצוי קטן הלה צמצי גדול וקיימא חנות צראש מצוי קטן ומשוך קצת כלפי פניס וכשנכנסה צהמה ממצוי גדול לקטן פגעה בצירות מיד דרך הלוכה דלאו מחורת

היא: כ"ע לא פליגי דחייב דלא היה לה להחזיר ראשה לזיד רחצה: נמקלה מקום. שכנס לתוך שלו וצנה והניח מתקקעו לרה"ר ושטח שם פירות ונכנסה שם צהמה דרך הלוכה ואכלתן: לימא. רב ושמואל צחופר צור צרשותו והפקיר רשותו ולא הפקיר צורו קמפלגי ובפלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע דפליגי צה לקמן צפרק שור שנגח את הפרה (דף מט:): דב צב חייב משום הכי פטורה הך צהמה דוה ששטח שם פירותיו הוה ליה כמו צור שאס הוחלקה צהן צהמה חייב שהרי הפקיר רשותו הלכך לא היה לו לעשות כן וקיי"ל צהמני את הכד (לקמן דף ז.) כל המלקטין צרות הרצים שהיוק חייבין לשלם וכל הממוק צהן זכה: ושמואל צב פטור. הלכך צהמה שאכלתן חייבת שהרי צרות עשה ורשות הרצים נמי לא היו שאין זה דרך הילוכה: צעלמא צקונטרס וצהמה שאכלה פטורה ורב לטעמיה צפרק המניח (לקמן דף ז.)

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

כ"א.

כהדיוט מדעת דמי. פ"ה דדעת שכינה איכא וקשה דשלא מדעתו לאו דוקא אלא אורחיה דמילתא נקט וה"ה מדעתו אלא נראה כהדיוט מדעת דמי כלומר דדעת שכינה איכא שלא יהנה אדס צלל מעילה: ויהיב' זהו ליתמי דבר מועט.

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

כהדיוט מדעת דמי (א) שלא ליה רבי אבא בר זבדא למרי בר מר בעי מיניה מרב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שוכר או לא אדהכי נח נפשיה דרב הונא א"ל רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב "אינו צריך להעלות לו שוכר והשוכר בית מראובן מעלה שוכר לשמעון שמעון מאי עבידתיה הכי קאמר נמצא הבית של שמעון מעלה לו שוכר תרתי יהא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אתמר נמי א"ר חייא בר אבין אמר רב ואמרי לה אמר ר' חייא בר אבין אמר רב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שוכר והשוכר בית מבני העיר מעלה שוכר לבעלים בעלים מאי עבידתיהו הכי קאמר נמצאו לו בעלים מעלין להן שוכר תרתי הא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אמר רב סחורה אמר רב הונא אמר רב הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אין צריך להעלות לו שוכר משום שגאמר ושאיה יוכת שער (א) אמר מר בר רב אשי לדידי חזי ליה ומנח כו' תורא רב יוסף אמר ביתא מיתבא יתיב מאי בינייהו איכא בינייהו דקא משתמש ביה בצייבי ותיבא: ההוא גברא דבנה אפנדא אקילקלמא דיתמי אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה לימא קסבר רב נחמן הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שוכר ההוא מעיקרא קרמנאי הו' דיירי ביה ויהבי להו ליתמי דבר מועט א"ל זיל פייסינהו ליתמי ולא אשגח אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה: ביצד משלמת מה שנהנית וכו': אמר רב ובמחורת ושמואל אמר ר' אפילו מחורת נמי פטור ולשמואל היכי משכחת לה דמחייב כגון דשכבתה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה ואיכא דמתני' להא שמעתא באפי נפשה מחורת רב אמר חייבת ושמואל אמר פטורה ולשמואל משלמת מה שהיוקה היכי משכחת לה דמחייב כגון דשכבה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה מתיב רב נחמן בר יצחק מפתח החנות משלמת מה שנהנית היכי משכחת לה פשיטא אין מה שהיוקה לא הוא מותיב לה והוא מפרק לה דקיימא בקרן זוית איכא דאמרי מחורת כולי עלמא לא פליגי דחייבת כי פליגי במקצה מקום מרשותו לרשות הרבים והכי אמר רב ל"ש אלא מחורת אבל ימקצה מקום מרשותו לרה"ר פטורה ושמואל אמר אפילו מקצה מקום מרשותו לרשות הרבים חייבת לימא בבית רב אמר רב חייב כן שן ברשי' הניק שמה שור פטור בעל הבור, דיכל למימר ליה תוך ברשותו מאי בעי. ופשטין לה לעולם אימא לך

לה כרשות הרצים: מפתח החנות. הן תריסי החנויות כשפותחין אותן ונותנין שם פירות: מה שנהנית. לא רלח להעמיד כגון שפתח החנות צולט לתוך הרחצה ויכולה לאכול צלל חמור דמודה רב דפטור לפי שאין דרך החנות להיות צולט כל כך: דקיימא בקרן זוית. כגון מצוי עקוס וכשמנעת לעקמומיתה קודם שפתח לדר אחר אוכלת מפתח החנות כנגדה צלל חמור וצמוך החנות משלמת מה שהיוקה אע"פ שאוכלת צלל חמור דמזי' הניק ממש הו' וצירושלמי משני הך פירכא דמפתח החנות אליצא דרב כגון שהיה חמור טעון גדייס וצשעת עמידתו פטור לאורחיה ואכלו לפ"ה אתי שפיר דלגבי חמור שאוכל צמיור חשיב קרן ולגבי גדייס דאכלי כי אורחיהו חשיב שן ולפי' ר"י צ"ל דכל מה שהגדייס יכולין להגיע ולאכול חשיב רה"ר אפילו לחמור שאין יכול לאכול בלי חמור כי זה דומק לומר דגבי חמור חשיב חצר הניק ולגבי גדייס שגל צניו חשיב רשות הרצים: כ"ה פליגי במקצה מקום כו'. אשגח לתוך שלו והניח מקרקעו לצני רה"ר ולא שהפקיר רשותו דאי"כ הו' רה"ר גמור אלא הניח לטעות שם פירותיו אצל כ"ו שאין פירות שם רשות לצני רה"ר להלך שם ומסקינן פלוגתא דרב דלמר דחשיב שן צרה"ר אפילו אין יכולין לאכול צלל חמור דלא דמי למחורת צנידי הרחצה דלל צנידי הרחצה הס גבוהים ורחצים ומודליס ממנו וחשובים חצר הניק אצל מקצה מקום שוה הוא לרשות הרצים ושמואל אמר חייבת משום שהפירות מומיין צרשותו והו' חצר הניק אף על פי שיש רשות לצהמות לדרוס אצלה: דרב סבר בור ברשותו חייב. ולכך פטור לחשיב כמו כורה צור שאס הוחלקה צהמה צחות פירות חייב הלכך כל הקודם וזה כדן תקלה צרות הרצים כדפירש צעלמא

צקונטרס וצהמה שאכלה פטורה ורב לטעמיה צפרק המניח (לקמן דף ז.)

עין משפט
נר מצוה

מג א מ"י פ"ג מהלכות
גולה ואפדה הלכה ט
טו"ש ע"מ ט' שגב
ספיק':
מד ב מ"י פ"ג מהלכות
גולה ואפדה הלכה ט
סג עשין עג טו"ש ע"ע
ח"מ ט' שגב ספיק ט
טו"ש י':
גה ג סג עשין י':
מו ד ה מ"י פ"ג מהל'
מקי ממון הלכה ט
סג עשין טו טו"ש ע"מ
ט' שלא ספיק ט':
מו ו טו"ש ע"ש סס ט"י:

רבינו הגנאל (המשך)
רחב הרחבה ו' אמות
ובמקום אחר ד' אמות
וראותן ב' אמות פתח
פתוח לחנות ובה פירות
הרבה הן הילוכה
פשה ואכלה מאתו
הפתח בלא חזרה והשן
ברשות הרבי' בלא שניו
פטורה. ואשבחן בתלמוד
ארץ ישר' רב אמ' עקמה
שנתנה. ויפתח בשדה
חמור טעון גדייס ובשעת
עברתן ששטו צואריהן
ואכלו מפתח החנות. פי'
לפי דרכם אכלו הגדייס
עלמ' לא פליגי דחייב,
כי פליגי במקצה מקום
מרשותו ונתן בו פירות
והניחה הבהמה רשות
הרבים והלכה לה אל
הפירות ואכלתם. רב אמ'
פטור כרשות הרבים הוא
חשוב ונתן ברשות הרבי'
לרב ואלו חפר
(כו) [בור] במקום זה
שהקצוה לרשות הרבי',
כגון שהכניס כחלי חצירו
בפנים והניח מחצירו
מקום משהו לרשי' הרבי'
באותו מקום כי כחופר
הבור שור, חייב בעל
המקום ההוא שחפר בור
באותו מקום כי כחופר
(כו) [בור] ברשות הרבים
דמו. ושמואל אמ' מקצה
מקום מרשותו
לרשי' הרבי' כי האי גוונא
והשור לא הפקירו
וחצירו הוא, והשור
שאלכ פירות באותו מקום
חייב כי שן ברשי' הניק
יבא. ואמרי' אחי, וכן
אלו חפר באותו מקום
הקצה מרשותו ונפל
שמה שור פטור בעל הבור,
דיכל למימר ליה תוך
ברשותו מאי בעי. ופשטין
לה לעולם אימא לך